

LÄS, TÄNK & SKAPA

Det här dokumentet är ett verktyg som hjälper dig att bearbeta, förstå och utforska texter på ett nytt och roligt sätt.

Så här gör du:

1. På första sidan klistrar du in eller skriver av den text du ska arbeta med. Texten kan vara allt från en kort artikel, en berättelse, en faktatext eller kanske ett kapitel från en bok.
2. På sidorna därefter finns flera spännande, kreativa och annorlunda uppdrag att välja bland. Uppgifterna hjälper dig att tänka djupare kring textens innehåll, språk och budskap.
3. Du kan välja uppgifter själv eller låta din lärare bestämma. Varje uppgift går att anpassa efter vilken text du än arbetar med.

Klistra in text att arbeta med här.

Rubriksättaren

Instruktion:

Läs texten noga och fundera på innehållet. Skriv tre helt nya rubriker som tydligt visar vad texten handlar om och lockar läsaren till att läsa vidare.

Rubrik 1:

Rubrik 2:

Rubrik 3:

Felspanaren

Instruktion:

I texten har fem fel gömt sig (det kan vara faktafel, stavfel eller saker som inte hör hemma i sammanhanget). Leta noggrant och skriv ner felen samt rätta dem.

Fel 1:

Fel 2:

Fel 3:

Fel 4:

Fel 5:

Tvärtom-leken

Instruktion:

Välj tre saker från texten och skriv om dem så att det blir helt fel eller tvärtom jämfört med originalet. Låt sedan en klasskamrat läsa dina påståenden och försök hitta vad som är fel.

1:

2:

3:

Ordjakten

Instruktion:

Leta upp fem ovanliga eller svåra ord från texten. Skriv upp dem och förklara kortfattat vad varje ord betyder med egna ord.

Ord 1:

Ord 2:

Ord 3:

Ord 4:

Ord 5:

Välj och vraka

Instruktion:

Välj ut den del i texten som du tycker är allra viktigast. Skriv ner varför just denna del är viktig. Välj sedan ut en del som är minst viktig - och förklara varför du valt den.

Viktigast:

Minst viktigast:

Faktakollen

Instruktion:

Välj ut tre fakta från texten som är viktiga att komma ihåg. Skriv ner varför du tror att dessa fakta är sanna och betydelsefulla.

1:

2:

3:

Synonymtävlingen

Instruktion:

Välj ut fem ord i texten och ersätt dem med synonymer (ord med samma betydelse) som gör språket ännu mer intressant och levande.

Ord 1:

Ord 2:

Ord 3:

Ord 4:

Ord 5:

Meningsexperimentet

Instruktion:

Välj ut en mening från texten och skriv om den på tre olika sätt - men försök behålla meningen och innehållet så tydligt som möjligt.

Originalmening:

1:

2:

3:

Textdetektiven

Instruktion:

Välj ett stycke ur texten. Markera sedan alla substantiv (saker), verb (något man gör) och adjektiv (beskrivande ord). Hur många kan du hitta?

Klistra in texten här:

Påståendekoll

Instruktion:

Skriv tre egna sant-eller-falskt påståenden baserade på texten.
Visa dem sedan för en kompis och låt hen gissa vilka som är sanna eller falska.

Originalmening:

1:

2:

3:

“Vad saknas” - uppgiften

Instruktion:

Fundera på vad du tycker saknas eller borde varit med i texten.
Skriv ned vad det är och förklara varför det är viktigt att lägga till.

Skriv här:

Serietecknaren

Instruktion:

Gör om textens viktigaste innehåll till en kort seriestripp med 3-6 rutor. Använd pratbubblor och bilder för att tydligt visa vad som händer.

Dagboksинläggget

Instruktion:

Föreställ dig att du själv varit med om det som händer i texten. Skriv ett kort dagboksинlägg där du beskriver dina tankar och känslor kring det du upplevt.

Skriv här:

Nyhetsreportern

Instruktion:

Låtsas att du är journalist. Skriv en kort nyhetsartikel där du återberättar textens viktigaste händelser eller budskap som en spännande nyhet.

Skriv här:

Två lögner, en sanning

Instruktion:

Skriv tre meningar om texten. Två meningar ska vara falska (påhittade) och en mening ska vara sann. Låt sedan en klasskompis lista ut vilken som är sann.

1:

2:

3:

Mindmap

Instruktion:

Gör en tydlig tankekarta där du skriver ner textens innehåll, ord och begrepp. Tänk på att göra tankekartan enkel att förstå och tydlig.

Rita här:

Lärarhandledning till “LÄS, TÄNK & SKAPA”

Introduktion

“LÄS, TÄNK & SKAPA” är ett flexibelt och kreativt verktyg utvecklat för att hjälpa elever att bearbeta, analysera och reflektera kring texter på ett engagerande sätt. Materialet bryter med det traditionella upplägget (läsa – svara på frågor) och erbjuder istället olika kreativa och aktiva sätt att interagera med text.

Hur du använder dokumentet

- Dokumentets första sida är alltid tom och avsedd för den aktuella texten. Du som lärare eller eleverna själva kan klistra in eller skriva av texten där. Texten kan vara skönlitterär, faktabaserad, kort eller lång.
- Efterföljande sidor består av 16 olika uppdrag. Varje uppdrag kan skrivas ut separat eller delas digitalt. Du kan även välja ut specifika uppdrag som passar textens innehåll eller målet med lektionen.

Variation och progression

- Variera gärna övningarna regelbundet för att hålla elevernas intresse uppe.
- Börja gärna med enklare och mer lekfulla uppgifter för att sedan gradvis öka svårighetsgraden eller det analytiska djupet.

Förslag på arbetsformer

- Individuellt arbete: låt varje elev välja en eller flera uppgifter till samma text.
- Par- eller grupparbete: elever kan samarbeta och diskutera, vilket stärker förståelsen och språkutvecklingen.
- Gemensamma genomgångar: använd några av övningarna för att tillsammans analysera och diskutera texter i helklass.

Bedömning och uppföljning

- Använd elevernas svar och arbete för att följa deras utveckling inom olika förmågor, såsom läsförståelse, analytiskt tänkande och kreativitet.
- Ge formativ återkoppling på elevernas arbete, med fokus på innehåll, språk och reflektion.

Syfte och mål

- Uppmuntra till ett aktivt och kreativt förhållningssätt till läsning.
- Utveckla elevernas läsförståelse, kritiska tänkande, kreativitet och samarbetsförmåga.
- Främja ett lustfyllt lärande där elevernas egna tankar och idéer står i centrum.

Källor:

Photo by Lisa from Pexels: <https://www.pexels.com/photo/photo-of-person-flipping-book-page-1750566/>